

เครื่องมือในการวิจัย

แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของนักเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดเติมข้อความและชนิดเลือกตอบ โดยตามในเรื่องต่อไปนี้

ก. เพศ ระดับการศึกษา ที่อยู่อาศัยของนักเรียนและเชื้อชาติ สัญชาติ ศาสนาของนักเรียน

ข. เชื้อชาติ สัญชาติ และศาสนาของบิดามารดาของนักเรียน

ค. ระดับการศึกษาของบิดามารดาของนักเรียนแบ่งเป็น เรียนจากประเทศจีน ไม่ได้เข้าโรงเรียน เรียนไม่สำเร็จชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สำเร็จชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สำเร็จชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สำเร็จการศึกษาระดับอนุปริญญา และสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป

ง. อาชีพของบิดามารดาของนักเรียนแบ่งเป็นกรรมกร ชาวไร่ ชาวนา ชาวสวน ค้าขายธุรกิจ ข้าราชการทหาร ตำรวจ และข้าราชการพลเรือนหรือรัฐวิสาหกิจ

จ. ความสามารถในการใช้ภาษาจีนของนักเรียน

ฉ. ภาษาที่ใช้สนทนาในครอบครัว และการศึกษาค้นภาษาในสมัยประถมศึกษาของนักเรียน

ช. หนังสือพิมพ์ที่รับที่บ้านของนักเรียน

ซ. แหล่งกำเนิดของบิดามารดา ปู่ ย่า ตา และยายของนักเรียน และ

ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยของบิดามารดาของนักเรียน

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการเลี้ยงดูและอบรมสั่งสอนของบิดามารดา

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ตามแบบดีเทอร์ท¹ ที่ถามเกี่ยวกับความคิดเห็นทางการเมืองของนักเรียนไทยเชื้อสายจีน ซึ่งมีทางเลือก 5 ทางเลือก และการจำแนกความคิดเห็นทางการเมืองของนักเรียน กำหนดให้มีความคิดเห็นเป็น 3 กลุ่มคือ กลุ่มอนุรักษนิยม (Conservative) กลุ่มเป็นกลาง (Intermediate) และกลุ่มก้าวหน้า (Liberal)

ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ชนิดตามความคิดเห็นเกี่ยวกับ

ก. หลักสูตรการเรียนการสอนความรู้ทางการเมือง

ข. แหล่งที่ให้ความรู้ทางการเมืองของนักเรียน

สำหรับแบบสอบถามส่วนที่ 3 นั้น ผู้วิจัยมีความประสงค์จะถามความคิดเห็น

ใน坎

ก. ความคิดเห็นทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับการปกครอง 26 ข้อ

ข. ความคิดเห็นเกี่ยวกับลัทธิการเมือง 30 ข้อ

ค. ความคิดเห็นเกี่ยวกับสถาบันทางการเมือง 28 ข้อ

ง. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการตื่นตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและบทบาททางการเมืองของนักเรียน 30 ข้อ

---

¹Garrett Henry E., "Personality Test," Testing for Teachers (New York : American Book Company, 1965), pp. 169-175.

การตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

เพื่อหาความตรง (Validity) ของแบบสอบถามว่า สามารถใช้วัดความคิดเห็นทางการเมืองใดตามความมุ่งหมายหรือไม่ ผู้วิจัยจึงนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่านเป็นผู้ตัดสิน โดยถือผลยอมรับ 4 ใน 5 ของผู้ตัดสิน ผลปรากฏว่าแบบสอบถามที่ผ่านการตัดสินแล้วคัดเลือกมาได้ดังนี้

- ก. ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับการปกครอง 16 ข้อ
- ข. ความคิดเห็นเกี่ยวกับลัทธิการเมือง 10 ข้อ
- ค. ความคิดเห็นเกี่ยวกับสถาบันทางการเมือง 14 ข้อ
- ง. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการค้นคว้าการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและบทบาททางการเมือง 12 ข้อ

ในจำนวนแบบสอบถามในช่วงที่ 2 นี้มี 52 ข้อ แบ่งได้เป็นคำถามที่ผู้ตอบ "เห็นด้วย" และมีแนวก้าวหน้า (Liberal) มีจำนวน 26 ข้อ และคำถามที่ผู้ตอบ "ไม่เห็นด้วย" และมีแนวอนุรักษนิยม (Conservative) มีจำนวน 26 ข้อเท่ากัน

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ผ่านการตัดสินจากผู้ทรงคุณวุฒิชุดนี้ไปทดสอบเบื้องต้นกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม จังหวัดนนทบุรี จำนวน 60 คน เพื่อปรับปรุงแก้ไขและหาความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม

สำหรับแบบสอบถามส่วนที่ 3 ซึ่งใช้จำแนกความคิดเห็นทางการเมืองของนักเรียนนั้น ผู้วิจัยได้ให้คะแนนตามเกณฑ์ในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เกณฑ์การให้คะแนน² ข้อคำถามความคิดเห็นทางการเมือง

ระดับความคิดเห็น	ข้อคำถามแนวก้าวหน้า	ข้อคำถามแนวอนุรักษนิยม
	(Liberal)	(Conservative)
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
เห็นด้วย	4	2
ไม่แน่ใจ	3	3
ไม่เห็นด้วย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

เพื่อหาอำนาจจำแนกของแบบสอบถามส่วนที่ 3 ที่จะใช้จำแนกความคิดเห็นทางการเมืองนี้ ผู้วิจัยได้ให้คะแนนตามเกณฑ์ ในตารางที่ 1 แล้วรวมคะแนนของทุกข้อเข้าด้วยกัน เรียงคะแนนของแบบสอบถามทั้งหมดจากสูงไปต่ำ ตามลำดับและตัดจำนวน 25 เปอร์เซ็นต์ จากสูงเป็นกลุ่มสูงและตัด 25 เปอร์เซ็นต์ จากต่ำเป็นกลุ่มต่ำ เพื่อดำเนินการหาอำนาจจำแนกรายขอระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำตามวิธีในตารางที่ 2

²ไพบูลย์ อินทวิธา, อนุสารเพื่อการวิจัยฉบับที่ 3 หลักและวิธีการจัด
เจตนคติ (กองวิจัยการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนัก
นายกรัฐมนตรี, 2517), หน้า 164-166.

ตารางที่ 2 ตารางการเปรียบเทียบกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

ระดับความคิดเห็น	กลุ่มต่ำ (L)					กลุ่มสูง (H)				
	X		f	fx	fx ²	X		f	fx	fx ²
	L	C				L	C			
เห็นควยอย่างยิ่ง	5	1				5	1			
เห็นควย	4	2				4	2			
ไม่แน่ใจ	3	3				3	3			
ไม่เห็นควย	2	4				2	4			
ไม่เห็นควยอย่างยิ่ง	1	5				1	5			
Σ			15					15		
			N_L	ΣX_L	ΣX_L^2			N_H	ΣX_H	ΣX_H^2

$$\bar{X}_L = \frac{\Sigma X_L}{N_L}$$

$$\bar{X}_H = \frac{\Sigma X_H}{N_H}$$

เมื่อ X คือค่าความคิดเห็นที่กำหนดเป็นคะแนนตามแนวของแบบสอบถามที่เป็นแนวก้าวหน้า (L) หรือแนวอนุรักษ์นิยม (C)

f คือ ความถี่ของผู้ตอบความคิดเห็นในระดับต่าง ๆ ของแต่ละข้อ

เมื่อใดก็ตาม $\bar{X}_L$ และ $\bar{X}_H$ แล้วคำนวณหาอำนาจจำแนกโดย

$$\frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{N} = \text{อำนาจจำแนก}^3$$

N คือ จำนวนตัวอย่างประชากรของกลุ่มสูงหรือกลุ่มต่ำ

³Anne Anastasi, Psychological Testing (London : The Macmillan Company, 1968), pp. 170-173.

ผลการทดสอบเบื้องต้นแบบสอบถามส่วนอื่น ๆ ปรับปรุงเล็กน้อยสำหรับ
แบบสอบถามส่วนที่ 3 ซึ่งจะใช้วัดความคิดเห็นทางการเมืองโดยตรงนั้น ผู้วิจัยเลือก
เฉพาะข้อที่มีอำนาจจำแนก 0.03 ขึ้นไป เมื่อพิจารณาเลือกตามเกณฑ์ดังกล่าวแล้ว
จึงได้แบบสอบถามที่ใช้วัดความคิดเห็นทางการเมืองในส่วนที่ 3 นี้จำนวน 36 ข้อ
โดย เป็นแบบสอบถามที่ผู้ตอบ "เห็นด้วย" จะมีแนวกาหนด 18 ข้อ และถ้าผู้ตอบ
"เห็นด้วย" จะมีแนวอนุรักษนิยม 18 ข้อ ซึ่งได้แก่ แนวกาหนด ใดแก่ ข้อ 7, 8,
11, 13, 18, 21, 22, 24, 26, 27, 28, 34, 39, 40, 41, 46, 47, 48
แนวอนุรักษนิยม ใดแก่ข้อ 1, 2, 4, 6, 10, 15, 16, 19, 25, 29, 30, 35,
36, 37, 42, 43, 44, 52²

การหาค่าความเที่ยง (Reliability) ผู้วิจัยได้นำข้อคำถามที่เลือก
แล้วจากประชากรกลุ่มเดิมที่ทดสอบมาดำเนินการหาค่าความเที่ยง โดยวิธีหาค่าความเที่ยง
กึ่งแบบ (Split-Half Reliability) ตามขั้นตอนดังนี้

1. หากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อคู่และข้อคี่ จากสูตร³

$$r_{xy} = \frac{[N \sum XY - (\sum X)(\sum Y)]}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r_{xy} หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ X และ Y
X หมายถึงคะแนนข้อคี่
Y หมายถึงคะแนนข้อคู่

² วิจารณ์ จันทลักขณา, สถิติวิธีวิเคราะห์และวางแผนงานวิจัย (พระนคร :
โรงพิมพ์ประเสริฐศิริ, 2513), หน้า 27.

³ Frederick E. Groxton, Applied General Statistics
(Englewood Cliffs, N.J. : Prentice-Hall, Inc., 1955), p. 469.

ได้ค่า $r_{xy} = 0.56$ ⁴

2. แก่โดยสูตร (Spearman-Brown Step-up)⁵

$$r_{tt} = \frac{2r_{xy}}{1 + r_{xy}}$$

เมื่อ r_{tt} หมายถึงค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งชุด

r_{xy} หมายถึงสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของแบบสอบถามครั้งชุด

ผลปรากฏว่า ได้ค่าความเที่ยง 0.71

3. การสุ่มตัวอย่างประชากร

ผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างประชากรจากโรงเรียนมัธยมในเขตกรุงเทพมหานคร โดยทำเป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้

ก. เลือกเขตในกรุงเทพมหานครจำนวน 6 เขตจากเขตต่าง ๆ ในกรุงเทพมหานครจำนวน 23 เขต โดยใช้เกณฑ์ที่ว่า เขตทั้ง 6 นั้นเป็นเขตที่คิดว่ามีชาวจีนอาศัยอยู่มาก เขตทั้ง 6 เขตนั้น ได้แก่ เขตพระนคร เขตป้อมปราบ เขตสัมพันธวงศ์ เขตยานนาวา เขตบางรัก และเขตปทุมวัน

ข. สุ่มตัวอย่างโรงเรียนจากเขตต่าง ๆ ทั้ง 6 เขตที่กล่าวมาแล้ว โดยแยกโรงเรียนตามลักษณะดังนี้

- 1) โรงเรียนรัฐบาลชาย 2 โรงเรียน
- 2) โรงเรียนรัฐบาลหญิง 2 โรงเรียน
- 3) โรงเรียนรัฐบาลสหศึกษา 2 โรงเรียน
- 4) โรงเรียนราษฎร์ชาย 2 โรงเรียน

⁴ดูภาคผนวก ก.

⁵William Wiersma, Research Methods in Education

(New York : J.B. Lippcott Company, 1969).

5) โรงเรียนราษฎร์หญิง 2 โรง

6) โรงเรียนราษฎร์ศึกษา 2 โรง

รวมจำนวนโรงเรียนทั้งสิ้น 12 โรง และใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยเลือกตัวอย่างประชากรในโรงเรียนแห่งละ 100 คน แยกเป็นนักเรียนชาย 600 คน นักเรียนหญิง 600 คน รวมเป็นประชากรทั้งสิ้น 1,200 คน

โรงเรียนที่เลือกสุ่มตัวอย่างประชากร ได้แก่

1) โรงเรียนบวรนิเวศ	เขตพระนคร
2) โรงเรียนวัดไตรมิตรวิทยาลัย	เขตสัมพันธวงศ์
3) โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย	เขตยานนาวา
4) โรงเรียนสตรีมหาพฤฒาราม	เขตบางรัก
5) โรงเรียนยานนาวาเวชวิทยาคม	เขตยานนาวา
6) โรงเรียนพุทธจักรวิทยา	เขตบางรัก
7) โรงเรียนกุหลาบวิทยา	เขตสัมพันธวงศ์
8) โรงเรียนสหคุณศึกษา	เขตบางรัก
9) โรงเรียนราชินีล่าง	เขตพระนคร
10) โรงเรียนมาแตร์ เดอีวิทยาลัย	เขตปทุมวัน
11) โรงเรียนสมานศึกษาวิทยา	เขตป้อมปราบ
12) โรงเรียนศึกษาวัดนา	เขตปทุมวัน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปสอบถามด้วยตนเองและเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเองเกือบทุกแห่ง มีเพียง 2 โรงเรียนที่ไม่ได้เก็บข้อมูลด้วยตนเอง แต่ขอความช่วยเหลือจากอาจารย์ภายในโรงเรียนนั้นเป็นผู้รวบรวมส่งให้ การแจกแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้แจกให้ผู้ตอบแบบสอบถามทุกคนในห้องเรียน ปรากฏว่าแบบสอบถามได้รับคืนมาเป็นจำนวน 1,151 ชุด คิดเป็นร้อยละ 95.92 ของแบบสอบถามที่ส่งออกไป
ผู้วิจัยได้คัดเลือกแบบสอบถามเฉพาะของนักเรียนไทยเชื้อสายจีนตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้ในขอบเขตของการวิจัย เมื่อได้คัดเลือกข้อมูลและดูความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้ว มีแบบสอบถามที่ใช้เป็นข้อมูลในการวิจัยจำนวน 864 ชุด คิดเป็นร้อยละ 72 ของแบบสอบถามที่ส่งออกไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

- ก. ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจแบบสอบถามในส่วนที่ 3 ที่สอบถามความคิดเห็นทางการเมืองของนักเรียนตามเกณฑ์การให้คะแนนในตารางที่ 1
- ข. ถึงผลคะแนนเฉลี่ยของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคนที่ได้รับในการตอบแบบสอบถามส่วนที่ 3 ทุกข้อเป็นเกณฑ์ในการจำแนกดูความคิดเห็นทางการเมืองโดยวิธีหาช่วงความเชื่อมั่น (Confident Interval) ของค่าปานกลาง โดยใช้สูตร⁶

$$u = \bar{X} \pm Z_{\alpha/2} = .01 \frac{S}{\sqrt{N-1}}$$

ที่ระดับความมีนัยสำคัญที่ .01

ผลการจำแนกความคิดเห็นทางการเมืองได้ดังนี้

1. ผู้ที่มีความคิดเห็นแนวอนุรักษ์นิยม (Conservative) ได้แก่ ผู้ให้คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นทางการเมืองต่ำกว่า 3.34 ซึ่งในที่นี้มีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.36 ถึง 3.34

---

⁶ ประคอง กรรณสูต, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู (พระนคร : บริษัท สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2515), หน้า 82-83.

2. ผู้ที่มีความคิดเห็นแนวปานกลาง (Intermediate) โคนแก่ ผู้ที่ได้คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นทางการเมืองตั้งแต่ 3.35 ถึง 3.41

3. ผู้ที่มีความคิดเห็นแนวก้าวหน้า (Liberal) โคนแก่ ผู้ที่ได้คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นทางการเมืองมากกว่า 3.42 ซึ่งในที่นี้มีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.42 ถึง 4.94

ก. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นทางการเมืองของนักเรียนกับองค์ประกอบต่าง ๆ⁷ ที่ต้องการศึกษาโดยการทดสอบค่าไคสแควร์ จากสูตร⁸

$$\chi^2 = \frac{NC^2}{1 - C^2}$$

N = จำนวนประชากร

C = สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์การเมือง (Coefficient of Contingency) ซึ่งคำนวณโดยใช้สูตร

$$C = \sqrt{\frac{S-N}{S}} \quad \text{เมื่อ} \quad S = \frac{O^2}{o}$$

ง. การเปรียบเทียบความคิดเห็นทางการเมืองระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง และเปรียบเทียบความคิดเห็นทางการเมืองระหว่างนักเรียนที่เคยเรียนภาษาจีน และนักเรียนที่ไม่เคยเรียนภาษาจีน โดยทดสอบค่าซี (Z-test) โดยใช้สูตร⁹

⁷ ดูจุดมุ่งหมายที่ 1

⁸ Garrett Henry E., Statistics of Psychology and Education (New York : American Book Company, 1965), pp. 393-394.

⁹ ประคอง กรรณสูตร, เรื่องเคม, หน้า 87.

$$Z = \frac{M_1 - M_2}{\sqrt{\frac{\sigma_1^2}{N_1} + \frac{\sigma_2^2}{N_2}}}$$

จ. หาคาคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
เกี่ยวกับความถี่เห็นตอหัดสุทร การสอนและแหล่งให้ความรู้ทางการ เมืองของนักเรียน
โดยวิธีสุทร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N} \quad 10$$

$\bar{X}$ = มัชฌิมเลขคณิต

$\sum X$ = ผลรวมของคะแนนทั้ง N จำนวน

N = จำนวนคะแนนทั้งหมด

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum X^2}{N} - \left(\frac{\sum X}{N}\right)^2}$$

S.D. = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X$ = ผลรวมคะแนนทั้ง N จำนวน

N = จำนวนคะแนนทั้งหมด

---

¹⁰ ประคอง กรรณสุทร, เรื่องเดียวกัน, หน้า 40.

ความคิดเห็นของนักเรียนต่อหลักสูตรการสอนความรู้ทางการเมือง และแหล่งความรู้ทางการเมือง ได้แบ่งความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ โดยกำหนด คะแนนของแต่ละระดับไว้ดังนี้ เห็นด้วยอย่างยิ่ง (5 คะแนน) เห็นด้วย (4 คะแนน) ความคิดแบบปานกลาง (3 คะแนน) ไม่เห็นด้วย (2 คะแนน) และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง (1 คะแนน)

มากที่สุด (5 คะแนน) มาก (4 คะแนน) ปานกลาง (3 คะแนน) น้อย (2 คะแนน) และน้อยที่สุด (1 คะแนน)

สำหรับระดับความคิดเห็นเป็นอย่างไร ผู้วิจัยได้แบ่งระดับความคิดเห็น ตามค่าของคะแนนเฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์จุดกลางแบ่งเป็นช่วงคะแนนดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่งหรือมากที่สุด	อยู่ในช่วงคะแนนเฉลี่ย 4.5 ขึ้นไป
เห็นด้วยหรือมาก	อยู่ในช่วงคะแนนเฉลี่ย 3.5-4.4
ความเป็นกลางหรือปานกลาง	อยู่ในช่วงคะแนนเฉลี่ย 2.5-3.4
ไม่เห็นด้วยหรือน้อย	อยู่ในช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.5-2.4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งหรือน้อยที่สุด	อยู่ในช่วงคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 1.4 ลงไป

หมายเหตุ สำหรับความเห็นเป็นกลางหรือปานกลาง แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับปานกลางค่อนข้างมาก อยู่ในช่วงคะแนนเฉลี่ย 3.00-3.4 ระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ อยู่ในช่วงคะแนนเฉลี่ย 2.5 -2.9